

Minister Finansów

Warszawa, 29 grudnia 2023 roku

Sprawa: Interpelacja nr 207
Znak sprawy: DPP1.054.1.2023
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 207 z 11 grudnia 2023 r., Pani Katarzyny Kierzek-Koperskiej, Posłanki na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w sprawie *problemu w funkcjonowaniu systemu CEIDG, który może pogrzyżać małe firmy*, uprzejmie przedkładam Panu Marszałkowi wyjaśnienia będące odpowiedzią na następujące pytania:

- czy ten masowy problem jest Panu znany,
- jak ma Pan zamiar rozwiązać ten problem dla tysięcy małych firm,
- czy zasada zaufania do organów podatkowych, zawarta w Ordynacji Podatkowej nie obowiązuje już w naszym kraju?

Na wstępie należy zauważyć, że zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej [1] organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Zasada ta została powtórzona w art. 120 ustawy Ordynacja podatkowa [2], zgodnie z którym organy podatkowe działają na podstawie przepisów prawa. Zasady te wyraźnie nakazują organom podatkowym, aby każde swoje działanie opierały na konkretnym przepisie prawa, który z jednej strony nakazuje określone działania, a z drugiej określa granice poza które działania organów nie mogą wychodzić. Co prawda art. 162 Ordynacji podatkowej przyznaje organom podatkowym uprawnienie do przywracania terminów, lecz § 3 tego artykułu ogranicza stosowanie tej instytucji wyłącznie do terminów procesowych.

Terminy o których mowa w art. 9a ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych [3] oraz w art. 9 ust. 1 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych dochodów osiąganych przez osoby fizyczne [4], nie są jednak terminami procesowymi, lecz terminami materialnymi. Takie terminy nie podlegają przywróceniu¹. W polskim porządku prawnym nie istnieje żaden inny przepis, który uprawniałby organ podatkowy do przywrócenia tego typu terminów. Wyrażona w art. 121 Ordynacji podatkowej zasada zaufania do organów podatkowych, realizowana jest właśnie m.in. poprzez rozstrzygnięcie spraw w granicach obowiązującego prawa, w oparciu o obiektywne i jednolite kryteria oraz rozstrzygnięciu ewentualnych wątpliwości na korzyść podatnika.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, podatnik może wybrać formę opodatkowania w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym został osiągnięty pierwszy przychód w roku podatkowym albo do końca roku podatkowego, jeżeli pierwszy taki przychód został osiągnięty w grudniu [5]. Wybór formy opodatkowania następuje poprzez złożenie odpowiedniego oświadczenia do właściwego naczelnika urzędu skarbowego.

Uchybienie powyższemu terminowi powoduje skutek prawny – wygaśnięcie uprawnienia do złożenia takiego oświadczenia.

W związku z powyższym, nawet stosując wyrażoną w art. 2a Ordynacji podatkowej, zasadę rozstrzygnięcia wątpliwości na korzyść podatnika, organy podatkowe nie mają prawnej możliwości przywrócenia takiego terminu. Tym niemniej w sytuacji gdy brak właściwego odnotowania skutków dokonanego przez podatnika zgłoszenia wynika z okoliczności istniejących po stronie administracji publicznej (np. ewentualne błędne działania systemu informatycznego lub organu podatkowego), zgłoszenie jest traktowane jako dokonane. Podczas weryfikacji tych okoliczności w pełni stosowana jest wspomniana powyżej zasada rozstrzygnięcia wątpliwości na korzyść podatnika.

Zarówno ustawa PDOF [3] jak i ustawa o ryczałcie [6] dopuszczają możliwość złożenia oświadczenia o wyborze formy opodatkowania na podstawie przepisów ustawy o CEIDG [7].

Informacja o wyborze formy opodatkowania złożona za pośrednictwem CEIDG jest przekazywana następnie przez system Ministerstwa Rozwoju i Technologii (dalej: MRiT) do właściwego naczelnika urzędu skarbowego.

Podkreślić należy, że portale Biznes.gov.pl oraz CEIDG.gov.pl jak i sam system teleinformatyczny CEIDG nadzorowane są przez MRiT.

Z uwagi na powyższe okoliczności Ministerstwo Finansów pozostawało w kontakcie z MRiT, które poinformowało o przeanalizowaniu szczegółowo wielu przypadków i problemów w zakresie zgłoszenia zmiany formy opodatkowania

¹ Na ten temat wypowiedziały się również sądy administracyjne – m.in. Wyrok WSA w Gliwicach z 19 września 2023 r., sygn. akt. I SA/GI 230/23 oraz Wyrok WSA w Szczecinie z 6 grudnia 2023 r., sygn. akt. I SA/Sz 379/23.

przez CEIDG, zgłoszonych zarówno przez naczelników urzędów skarbowych oraz samych przedsiębiorców.

Z informacji przekazanej przez MRiT wynika, że nie wystąpiły błędy systemu, które obciążałyby przedsiębiorców. MRiT wskazało, że pomimo sprawnie działającego systemu CEIDG, oświadczenia o formie opłacania podatku dochodowego - albo nie zostały złożone (brak zaznaczenia pozycji 15 w przeanalizowanych wnioskach) albo brakowało wystania wniosku przez przedsiębiorcę lub pełnomocnika przedsiębiorcy. Wnioski CEIDG były generowane prawidłowo, często zawierały podpis, ale brakowało ich ostatecznego wystania do urzędu. Powyżej wskazane powody skutkowały brakiem wpływu dokumentów do naczelników urzędów skarbowych.

Ponadto, według MRiT w momentach największego obciążenia, a takie mają miejsce np. na przełomie każdego roku lub pod koniec miesiąca, mogą się zdarzyć sytuacje, że systemy działają wolniej - z uwagi na liczbę użytkowników korzystających z usług. Spowolnienia te jednak nie uniemożliwiały złożenia wniosku, czy też wysyłki potwierdzenia złożenia wniosku.

Jednocześnie informuję, że zdecydowałem o skierowaniu do Dyrektorów Izb Administracji Skarbowych w najbliższym czasie pisma, w którym wskażę, aby w przypadku uprawdopodobnienia przez podatnika, że dokonał złożenia oświadczenia o wyborze formy opodatkowania – organy podatkowe rozstrzygały takie sprawy na korzyść podatnika w myśl art. 2a Ordynacji podatkowej.

Podstawa Prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.
2. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa, Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, zwana dalej „ordynacją podatkową”.
3. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm., zwana dalej „ustawą PDOF”.
4. Ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, Dz. U. z 2022 r. poz. 2540, z późn. zm., zwana dalej „ustawą o ryczałcie”.
5. Art. 9a ust. 2 ustawy PDOF oraz art. 9 ust. 1 ustawy o ryczałcie.
6. Odpowiednio art. 9a ust. 2c ustawy PDOF oraz art. 9 ust. 1c ustawy o ryczałcie.
7. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy, Dz. U. z 2022 r. poz. 541, zwana „ustawą o CEIDG”.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Marcin Łoboda
Sekretarz Stanu Szef Krajowej
Administracji Skarbowej